

TÜRK VATANDAŞI OLDUKTAN SONRA SİZE YOL GÖSTERECEK İPUÇLARI

Yabancı ülke vatandaşı iken belki de hiç tanımadığımız bir ülkenin vatandaşlığını kazandığımız anda, sizin için asıl önemli süreç işte o zaman başlamaktadır. Çünkü artık başka bir ülkenin de vatandaşı olmuşsunuzdur. Konuyu tabii ki Türkiye bazında ele alacağım. Artık bir Türk Vatandaşı olduysanız ve özellikle Türkiye’de yaşamınızı sürdürecekseniz bazı önemli konuları da mutlaka bilmeniz gerekmektedir. Bu yazıda size kısaca önemli olan, bilmeniz gereken ve merak edilen sorulardan bahsedeceğim.

• **Türk Vatandaşı olduğumda yeniden vergi numarası alacak mıyım?**

Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetindeki gerçek kişiler, vergi kimlik numarası olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarını kullanmaktadır. Bu nedenle ayrıca bir vergi kimlik numarası almanıza gerek yoktur. Tabii ki şirketler için durum çok daha farklılık arz etmektedir.

• **Türkiye’de hangi vergileri ödemem gerekiyor?**

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın güncel listesine göre 200'ü aşkın vergi türü bulunmaktadır. Ancak en çok bilinen ve başlıca vergi çeşitleri 7 tanedir.

• **Gelir Vergisi**

Yıllık gelir vergisi olarak adlandırılır. Gerçek şahısların yıllık gelirleri gelir vergisine tabidir. Bir takvim yılı içerisinde elde edilen kazanç ve iratlar üzerinden değerlendirilir. Ticari ve zirai kazançlar, serbest meslek gelirleri, gayrimenkul sermaye iratları, menkul sermaye iratları, ücretler ve diğer gelirlerden oluşur.

• **Kurumlar Vergisi**

Kurumlar vergisi kişileri değil kurum ve kuruluşları kapsar. Kooperatifler, kamu kuruluşlar, sermaye şirketleri, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıklarından elde edilen kazançlar kurumlar vergisine tabidir.

• **MTV (Motorlu Taşıtlar Vergisi)**

Arabanız var ise motorlu taşıtlar vergisi ödememiz gerekecektir. Kısaca MTV olarak geçmektedir. MTV ödemelerinde ise ilk taksit 1 Ocak’da başlayıp 31 Ocak’da sona ermektedir. 2. Taksit ödemeleri ise 1 Temmuz-31 Temmuz tarihleri arasında yapılacaktır. Arabanızın modeli ve yaşına göre bir hesaplama yapılmaktadır. İnternette online olarak ödememiz gereken tutarı <https://ivd.gib.gov.tr/> sitesinden de gerçekleştirebilirsiniz.

• **Emlak Vergisi**

Eviniz veya arabanız var ise artık Türki Cumhuriyeti devletine vergi ödeme yükümlülüğünüz doğmaktadır. Taşınmaz sahibi iseniz Devlete senelik olarak emlak vergisi ödemekle yükümlüsünüz. Bu vergi yılda 2 ayrı taksitle ödenmektedir. 2020 yılında emlak vergisinin ödenmesi gereken ilk taksit 1 Mart-1 Haziran arasındadır. 2. Taksit ise Kasım ayı içerisinde

ödenmektedir. Eğer emlak vergisi süresi içerisinde ödenmezse her ay için %2 gecikme faizi uygulanmaktadır. Emlak vergisinin ne kadar olduğu evinizin değeri ile hesaplanmaktadır.

- **KDV (Katma Değer Vergisi)**

Katma Değer Vergisi harcamalardan alınan en yaygın vergi çeşididir. Bir ürün, mal ya da hizmetin kaynağından tüketiciye ulaşmasına kadar olan süreç katma değer vergisine girer. Türkiye'de yapılan ticari, zirai, serbest meslek faaliyeti dâhilindeki her türlü ürün ve hizmet ithalatı KDV'nin konusunu oluşturur.

- **Damga Vergisi**

Damga Vergisi her türlü sözleşme ve yazılı anlaşma için devlet tarafından tahsil edilen bir vergi çeşididir. Örneğin evinizi kiraya verdiğinizde damga vergisi de ödemeniz gerekecektir.

- **ÖTV (Özel Tüketim Vergisi)**

Belirli mal veya ürünler üzerinden maktu veya oransal olarak alınan bir harcama vergisidir.

Lüks ürünlerde (kürk, mücevher, lüks arabalarda gibi),

İnsan sağlığına zararlı olan ürünlerde (Tekel ürünleri olan alkol, sigara gibi),

Çevreye zarar veren ürünlerde (fosil atık, benzin, kömür gibi) ödenir.

- **Diğer vatandaşı olduğum ülkeye ait ehliyetim var ise Türkiye’de Türk ehliyetim olmadan araba kullanabilir miyim?**

Türk ehliyetiniz yoksa en fazla 6 ay araba kullanabilirsiniz. Türkiye’de araba kullanacaksanız ehliyetinizi değiştirmeniz gerekmektedir. Bunun için ise 2 yol mevcuttur.

- Yaşadığımız şehirde ehliyet kursuna yazılarak ehliyet dersi almanız ve trafik kurallarını öğrenerek ehliyet sınavlarını geçerek türk ehliyeti alabilirsiniz.
- Var olan ehliyetinizi ilçe nüfus müdürlüklerinden istenen belgeleri toplayarak değiştirebilirsiniz. İstlenen belgeler ile ilgili ayrıca talep etmeniz halinde daha detaylı açıklamalar yapacağım.

- **Türk Vatandaşlığına geçtikten sonra ismim değişti. İsmim değişmeden Türkiye’den aldığım ev , araba vb. mallar için bir sorun yaşar mıyım?**

- Türk vatandaşı olduktan sonra isminiz değiştiyse ve vatandaşlık kazanmadan önce başka bir isim ile üzerinize araba aldıysanız bu durumda ruhsatınızın da yeni isminizle tekrar düzenlenmesi gerekecektir. Bunun için Notere gidip belirli bir ücret karşılığında yeniden ruhsat çıkartılacaktır.
- Aynı durum aldığınız ev için de geçerlidir. Evinizi aldıktan sonra vatandaşlığı kazanmanızla yeni isminizi kullanacaksanız tapuda da gerekli işlemler ile eviniz yeni isminiz ile kayıt edilmelidir.

• **Türkiye’de evli kadın eşin soyadı için herhangi bir düzenleme mevcut mudur?**

Kural olarak kadın evlendikten sonra eşinin soyadını almaktadır. Ancak kendi soyadını ve eşinin soyadını beraber kullanmak isteyen kişi nüfus dairesine başvuru yaparak ayrıca kendi soyadını da alabilmektedir. Kişi sadece kendi soyadını kullanmak isterse mahkemeye başvurması gerekecektir.

• **Türkiye’de eğitim sistemi nasıldır?**

Türkiye Cumhuriyeti’nde kadın erkek ayrımı gözetilmeksizin 12 yıllık zorunlu eğitim sistemi mevcuttur. 3 kademe olarak ayrılan eğitim sisteminde 1. Kademe; ilkokul (1-2-3-4.sınıf), 2.kademe ortaokul (5-6-7-8.sınıf) ve 3.kademe ise lise (9-10-11-12.sınıf) olarak ayrılmıştır. Birçok devlet okulu olduğu gibi birçok da özel vakıf okulları bulunmaktadır. Liseye geçiş sınavı ve üniversiteye geçiş sınavlarına öğrenciler girerek sınav sonuçlarına göre puanlarının yettiği okullara başvurabilmektedir. Daha detaylı bilgi için bana ayrıca ulaşabilirsiniz.

7) Türk Vatandaşı olduktan sonra sağlık hizmetlerinden nasıl yararlanabilirim?

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nde sağlık hizmetlerinden yararlanabilmek için genel sağlık veya özel sağlık sigortasına sahip olmak gerekmektedir. Genel sağlık sigortası devlet tarafından karşılanırken, özel sağlık sigortası ise kişinin sigorta şirketine aylık olarak yapacağı ödeme karşılığında gerçekleşmektedir.

Özel sağlık sigortası için birden fazla sigorta şirketi mevcuttur. Daha detaylı bilgi için sigorta şirketleriyle iletişime geçmek gerekmektedir. Konuyla ilgili bana mail atabilirsiniz.

Av. Ece KARAKURT